

Εν τη υπομονή ημών κτήσασθε τας ψυχάς ημών (Ιεροδιάκονος π. Φιλάρετος, Ι. Μ. Αγίας Λαύρας Καλαβρύτων)

/ [Πεμπουσία](#)

Εν τη υπομονή υμών κτήσασθε τας ψυχάς υμών. (Λκ. 21,19)

Ο άνθρωπος στην καθημερινότητα του έρχεται αντιμέτωπος με ασθένειες, δυσκολίες, στεναχώριες, με την άσχημη πλευρά του εαυτού του αλλά και με τα ελαττώματα των άλλων, με αποτέλεσμα αν δεν είναι στερεωμένος στην υπομονή να φτάνει στα όρια της απελπισίας και οποιασδήποτε πράξης που έρχεται αντιμέτωπη με την ευγένεια που θα έπρεπε να τον χαρακτηρίζει.

Σύμφωνα με τον Όσιο Πορφύριο τον Κausοκαλυβίτη, η υπομονή είναι αγάπη και χωρίς αγάπη δεν μπορείς να έχεις υπομονή. Είναι όμως και θέμα πίστεως και στην πραγματικότητα είμαστε άπιστοι, γιατί δεν ξέρουμε πως μας τα φέρνει ο Θεός και μας απαλλάσσει από τις δυσκολίες και τις στεναχώριες.[1] Κατά τον Ψαλμοδό «υπόμεινον τον Κύριον· ανδρίζου, και κραταιούσθω η καρδιά σου, και υπόμεινον

τον Κύριον»(Ψλ. 27,14). Δεν πρέπει δηλαδή η καρδιά μας να χάνει το θάρρος της, πρέπει να περιμένουμε διαρκώς τη βοήθεια του Κυρίου. [2] Ο Κύριος, μας ζητάει υπομονή, αντοχή, ο δρόμος μας έχει ανηφόρες, κατηφόρες, έχει μονοπάτια, μας λέει ο σεβαστός γέροντας Ευσέβιος Γιαννακάκης. Ο άνθρωπος ωφελείται και δυναμώνει η ψυχή του όταν αντιμετωπίζει την κάθε δυσκολία με εμπιστοσύνη στον Κύριο, με ειρήνη και με υπομονή. [3]

Η Αγία Γραφή επαινεί αλλά και διδάσκει πολλές φορές την αρετή της υπομονής. Διαβάζουμε στην Σοφία Σειράχ: Παιδί μου, αν στη δούλεψη θες να μπεις του Κυρίου για δοκιμασίες φρόντισε να ετοιμαστείς. Ότι κι αν σ' εύρει δέξου το κι όταν θα ῥθουν αναποδιές και χαμηλά σε ρίξουν, δείξε υπομονή (Σφ. Σειρ. Β' 3-5). Και η Αγία Γραφή και το Συναξάρι προβάλλουν αναρίθμητα παραδείγματα υπομονής με πρώτον τον Κύριο μας που ύψωσε την αγάπη του για το ανθρώπινο δημιούργημα πάνω στον Σταυρό Του, για να μας διδάξει ότι κι εμείς μόνο με την υπομονή και τον συνεχή αγώνα μπορούμε να σταυρώσουμε τα πάθη μας. Η Παναγία μητέρα Του με την υπομονή και την αντοχή της στα πάθη και τον σταυρικό Του θάνατο καθίσταται παράδειγμα και πρότυπο αγιότητας μέσα στους αιώνες. Τόσοι μάρτυρες ομολογώντας την πίστη τους στον Χριστό δοκιμάσθηκαν σκληρά, υπέμειναν φρικτά βασανιστήρια και αξιώθηκαν των ουρανίων στεφάνων αλλά και όσοι πατέρες και μητέρες της Εκκλησίας μας που εθελούσια σταύρωσαν τα πάθη τους για την αγάπη τους στον Τριαδικό Θεό με αποτέλεσμα να εισέλθουν κι αυτοί

στις άνω μονές. Οι Άγιοι της Εκκλησίας μας, τονίζει ο Άγιος Ιωάννης ο Πόποβιτς είναι αυτοί που βάδισαν όχι απλά τον δρόμο από τον άδη στον παράδεισο αλλά κάτι περισσότερο από τον διάβολο στον Θεό. Κρατούμενοι στις αγκάλες Του, σταυρώθηκαν, αναστήθηκαν κι αναλήφθηκαν μαζί Του, αφού πρώτα έζησαν όμοια με Αυτόν, έτσι επανέλαβαν στον εαυτό τους τον Χριστό, τον Νικητή της αμαρτίας και του διαβόλου. [4]

Οι θλίψεις γι εκείνους που τις δέχονται με υπομονή κατά τον Μέγα Αρσένιο είναι το αλάτι που προλαβαίνει τη σήψη της αμαρτίας και κάνει τους ανθρώπους να παρουσιάζονται στον Ουρανό καθαροί. [5] Αυτό έκανε και μια Αγία της Εκκλησίας μας που υπήρξε υπομονή κατά βίο, πράξη και όνομα. Πρόκειται για την Οσία Βασίλισσα και Αυγούστα Ελένη Δραγάση-Παλαιολογίνα, κόρη του ηγεμόνα των Σλάβων Κωνσταντίνου Δραγάση, σύζυγος του Εμμανουήλ Η΄ του Παλαιολόγου και μητέρα του τελευταίου αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Η βασιλεία της Οσίας Υπομονής ήταν γεμάτη από δυσκολίες, όπως η πολιορκία της Πόλεως από του Τούρκους και η εξορία της μαζί με τον σύζυγό της (1390-1392). Στα έξη παιδιά της πρόσφερε όχι μόνο το «ζην» αλλά και το «ευ ζην» διδάσκοντας τους την ορθοδοξία, την αγάπη για την πατρίδα και την υπομονή στις θλίψεις. Η αγκαλιά της ήταν ένα μεγάλο καταφύγιο για κάθε πονεμένη ψυχή, με την οσιακή ζωή της προσπαθούσε να ευαρεστεί τον Θεό και με την δίκαιη συμπεριφορά της κάθε συνάνθρωπό της. Μετά τον θάνατο του συζύγου της, που πριν κοιμηθεί έλαβε το αγγελικό σχήμα με το όνομα Ματθαίος, προσήλθε στο μοναστήρι της Κυρά-Μάρθας αφιερώνοντας την υπόλοιπη ζωή της στον Κύριο και λαμβάνοντας για όνομα την αρετή που χαρακτήριζε ολόκληρη την βιωτή της. Με την συμβολή της ιδρύθηκε στη μονή του Τιμίου Προδρομου Πέτρας, όπου φυλασσόταν το λείψανο του Οσίου Παταπίου που ιδιαιτέρως τιμούσε, γηροκομείο με την επωνυμία «Η ελπίς των απηλπισμένων». [6] Η αγάπη της για την ορθοδοξία ήταν τόσο μεγάλη που όταν κοιμήθηκε ο υιός της, αυτοκράτορας Ιωάννης Η΄ ο Παλαιολόγος επειδή είχε προσχωρήσει στους Λατινόφρονες αρνήθηκε την τέλεση μνημοσύνου του.

Η Εκκλησία μας τιμά την μνήμη της στις 13 Μαρτίου, ημέρα όπου και κοιμήθηκε και στις 29 Μαΐου, την ημέρα της αλώσεως της Κωνσταντινούπολης και του μαρτυρικού θανάτου του γιού της Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Τι τραγική σύμπτωση σημειώνει ένας χρονογράφος της αλώσεως: «Κωνσταντίνος γαρ ευτυχής Βασιλεύς, Ελένης υιός ανέστησε, ταύτην την πόλιν, την Κωνσταντινούπολιν και πάλιν επί Κωνσταντίνου, δυστυχούς βασιλέως, Ελένης υιού, εάλω τε και εις εσχάτην δουλείαν κατήχθη». [7]

Οδοδείκτης της Οσίας σε ολόκληρη την ζωή της υπήρξε ο στίχος από τον Ο΄ Ψαλμό «ότι σύ ει υπομονή μου, Κύριε· Κύριε, η ελπίς μου εκ νεότητός μου». Πρέπει τα πάντα στην ζωή μας να τα αφήνουμε στον Κύριο, είτε ευχάριστα, είτε δυσάρεστα, κάνοντας υπακοή στο θέλημά Του. Έλεγε ο Όσιος Πορφύριος ότι λέγοντας την ευχή «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελεησόν με» κοιτάζουμε όχι τα προβλήματά μας αλλά τον Χριστό που είναι το Φως. [8] Διότι αν πορευόμαστε με λύπη και απαισιοδοξία σημαίνει ότι δεν έχουμε εμπιστοσύνη στον Χριστό. Αυτός είναι που μας φωτίζει, μας αγιάζει και γεμίζει με υπομονή τις ψυχές μας ώστε να αγωνιζόμαστε για την σωτηρία τους. Αμήν.

1. Γέροντος Πορφυρίου Καυσοκαλυβίτου, *Λόγοι Περί Πνευματικής Ζωής*, Ι. Μ. Χρυσοπηγής, Χανιά 2004, σ. 39.
2. Τρεμπέλα Ν. Παν., *Το Ψαλτήριον με σύντομη ερμηνεία*, Αδελφότης Θεολόγων «Ο Σωτήρ», Αθήνα 2014, σ. 119.
3. Γέροντος Ευσεβίου Γιαννακάκη, *Ξεχείλισμα Πατρικής Καρδιάς*, Ι. Μ. Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου. Αιγιάλεια 2017, σσ. 285-288.
4. Ιουστίνου Πόποβιτς Αρχιμ., *Πατερικόν Κυριακοδρόμιον (Σύν παῖσι τοῖς Ἀγίοις -Κυριακή Ἀ΄ Ματθαίου, τῶν Ἀγίων Πάντων)*, Ιερόν Κελλίον Αγίου Νικολάου- Μπουραζέρη, Ἅγιον Ὄρος, σσ. 113-129.
5. Αντωνιάδου Κ. Αικατερίνης, *Εἶπε Γέρων...*, εκδ. Ἅγιος Κοσμάς, Αθήνα 2016, σ. 112.
6. Μπούσια Μ. Χαραλάμπους, *Κανὼν Παρακλητικός καί Χαιρετιστήριοι Οἱκοι εἰς τήν Ὁσίαν Μητέρα ἡμῶν Ὑπομονή*, εκδ. Ι. Μ. Οσίου Παταπίου Λουτρακίου, σσ. 5-12.
7. Κατσούλα Δ. Ιωάννας, *Μορφές ἀπό το Συναξάρι*, εκδ. Κύπρης, Αθήνα 2012, σ. 158.
8. Γέροντος Πορφυρίου Καυσοκαλυβίτου, *Λόγοι Περί Πνευματικής Ζωής*, Ι. Μ. Χρυσοπηγής, Χανιά 2004, σ. 38.